

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Novodobé závislosti

Autor práce: Chládková Kamila, DiS.

Obor studia: Sociální a charitativní práce

Posudek vypracoval: Mgr. et Mgr. Karolina Diallo, Ph.D.

Datum: 24.4.2023

1. Téma práce (aktuálnost, náročnost, shoda s obsahem práce)

vynikající	velmi dobrý	průměrné	podprůměrné
------------	-------------	-----------------	-------------

Autorka si zvolila téma navýsost aktuální: behaviorálních závislostí mezi lidmi přibývá a nedá se předpokládat, že jejich výskyt v populaci bude klesat. Autorka se však bez bližšího zdůvodnění v práci věnuje jen dvěma z nich, přestože nelátkových závislostí je celá řada.

Obsah práce tedy ne zcela poskytne to, co slibuje název.

2. Stupeň splnění cílů práce

splněny	částečně splněny	Nesplněny
---------	-------------------------	-----------

Cílem bakalářské práce je „vymezit problematiku závislostí především závislostí behaviorálních spojených s chováním na internetu a zjistit, jak tyto závislosti ovlivňují nejmladší generaci.“

S novodobými závislostí autorka seznamuje v teoretické části práce, která je na děti zaměřena jen minimálně. Jaký vliv mají tyto závislosti na nejmladší generaci se v práci čtenář nedozví ani v části teoretické, ani praktické, která je více popisnější než analytická. Je možné brát výsledky realizovaného šetření za směrodatné, pokud nevíme, zda děti ze vzorku jsou skutečně závislé?

Co se týče praktické části, tak výzkumným cílem dotazníkového šetření bylo „zjistit, jakým způsobem a kolik času adolescenti tráví v kyberprostoru a jak to ovlivňuje jejich sociální vztahy a život, zjistit kolik času respondenti tráví při používání počítače včetně jeho alternativ a mobilního telefonu v porovnání s časem stráveným s rodiči, kamarády a svými koníčky, k čemu tato zařízení používají nejčastěji a zda si uvědomují, že se na nich mohou stát závislími.“ Děti 6. a 8. tříd, které byly respondenty, nejsou adolescenty, ale jsou ještě v období puberty. O čtvrtáčích, které autorka do výzkumu zařadila „pro lepší srovnání“ nemluví. Jejich participace ani pro zmíněné „lepší srovnání“ rozhodně není v souladu se stanoveným cílem.

V závěru práce se cíl opět mění, autorka píše, že jí bylo „zmapovat možné projevy těchto nelátkových závislostí u dětí vybrané základní školy“. Ani takto formulovaného cíle se bakalantce nepodařilo dosáhnout, jelikož ve svém výzkumu nemapuje projevy závislostí v takové podobě, v jaké je vymezuje odborná veřejnost (a sama autorka v teoretické části práce).

3. Přístup k řešení (zhodnocení teoretických východisek, použitých postupů a metod)

vynikající	velmi dobrý	průměrný	podprůměrný
------------	-------------	-----------------	-------------

Místy se objevují chybné, resp. nedotažené informace (např. str. 22 – Aktuálně platná revize MKN-10 závislost na telefonu neupravuje; zařazena je až v 11. revizi). Předkládané teorie jsou neúplné, zůstávají na povrchu, mnoho informací je v práci uvedeno duplicitně (např. znaky závislosti, opakované

vysvětlování významu látková a nelátková závislost), jiné důležité naopak chybí (např. opominutí neurobiologických, genetických a osobnostních dispozic pro vznik závislostního chování).

Na část teoretickou navazuje výzkum, jímž autorka chtěla zjistit, zda se u základoškolských dětí objevují symptomy závislosti na internetu. Za výzkumný vzorek si vybrala žáky 4., 6. a 8. třídy. Navzdory tomu, že je ze způsobu zpracování výzkumu (zejména komparace jednotlivých ročníků a pohlaví přinášejí zajímavé poznatky), patrné, že mu autorka věnovala mnoho pozornosti, mám k němu metodologické připomínky: jedna třída čítá cca 30 osob, což není pro kvantitativní výzkum dostatečný počet pro reliabilitu výsledků; prostá relativní četnost je též statisticky problematická pro potvrzování, resp. vyvracení hypotéz. Výzkum též postrádá obligátní diskuzi nebo alespoň explicitní zodpovězení výzkumné otázky. Pozoruhodné jsou procentuální limity u stanovených hypotéz: co autorku vedlo k hypotéze, že „více jak 55 % chlapců druhého stupně základní školy se věnuje hraním počítačových her.“?

4. Přínos práce pro teoretické a praktické využití

vynikající	velmi dobrý	průměrný	podprůměrný
------------	-------------	-----------------	-------------

Práce může být zajímavým přehledovým materiálem pro nenáročné laiky.

5. Logická stavba práce

vynikající	velmi dobrá	průměrná	podprůměrná
------------	--------------------	----------	-------------

Struktura práce je logická, teoretická část směřuje od obecného ke konkrétnímu. Na část teoretickou navazuje praktická část, která ještě více specializuje určitá témata teoretické části.

6. Formální úroveň práce

vynikající	velmi dobrá	průměrná	podprůměrná
------------	-------------	----------	--------------------

Odkazy jsou nedostatečné, na mnoha stránkách nacházíme odstavce s faktickými informacemi, evidentně převzatými, bez řádných citací (např. str. 10, 11, 13, 15, 19, 20, 24 atd.). Bylo by vhodné odkazy uvádět po každém odstavci.

Autorka neformátovala stránky na normostrany, užití řádkování není 1,5.

7. Odborná jazyková úroveň práce

vynikající	velmi dobrá	průměrná	podprůměrná
------------	-------------	-----------------	-------------

Jazyk adekvátní typu práce, je prostý překlepů a chyb, nicméně s některými termíny autorka operuje nepřesně, na určitých místech bez vysvětlení uvádí zkratku MKN, na jiných ICD (angl. označení téhož). Též je vždy potřeba uvádět číslo revize.

Poměrně viditelné jsou kvalitativní rozdíly mezi převzatými a vlastními texty.

8. Vhodnost použitých zdrojů při tvorbě práce

vynikající	velmi dobré	dobré	dostačující
------------	--------------------	-------	-------------

Seznam použitých zdrojů čítá odborné knihy i důvěryhodné internetové zdroje. Žadoucí by bylo sáhnout po snadno dostupném zdroji primárním (např. již zmiňovaná MKN, o kterou se autorka na mnoha místech v textu opírá).

Práci k obhajobě

doporučuji	Nedoporučuji
-------------------	--------------

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

s hodnocením

1	1-2	2	2-3	3
---	-----	---	-----	---

Práce obsahuje vícero nedostatků takové závažnosti, že nelze hodnotit lépe než „dobře“.

V Praze dne 24.4.2023